Пралетарыі ўсіх краін, еднайцеся!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

Орган парткома, рэктарата, камітэта ЛКСМБ, прафкома і мясцкома Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя В. І. Леніна

№ 5 (247) | Пятніца, 17 лютага 1956 года. | Цана 20 кап.

„Неабходна праяўляць нястомныя клопаты аб развіцці соцыялістычнай культуры, настойліва рухаць уперад совецкую навуку, павышаць яе ролю ў вырашэнні практычных задач комуністычнага будаўніцтва“.

(Са справаздачнага дакладу Цэнтральнага Камітэта XX з'езду КПСС).

НАС ПАРТЫЯ ВЯДЗЕ

14 лютага у Маскве пачаў сваю работу XX з'езд Комуністычнай партыі Совецкага Саюза. З'езд падвядзе вынікі работы, праведзенай працоўнымі Совецкага Саюза пад кіраўніцтвам партыі за перыяд пасля XIX з'езда КПСС. Яго рашэнні узброяць совецкі народ баявой праграмай далейшага комуністычнага будаўніцтва. Вялікае значэнне для будаўніцтва комунізма ў нашай краіне маюць Дырэктывы XX з'езда па шостаму пяцігадоваму плану, якія прадугледжваюць на базе пераважнага развіцця цяжкай прамысловасці, няспыннага тэхнічнага прагрэсу і павышэння прадукцыйнасці працы забяспечыць далейшы магутны рост усіх галін народнай гаспадаркі, ажыццявіць круты ўздым сельскагаспадарчай вытворчасці і на гэтай аснове дабіцца значнага павышэння матэрыяльнага дабрабыту і культурнага ўзроўню совецкага народа.

Цяпер у ВНУ і спецыяльных тэхнікумах краіны займаецца звыш 1865 тыс. студэнтаў. У шостай пяцігодцы іх колькасць яшчэ больш узрасце, асабліва па некаторых індустрыяльных спецыяльнасцях.

У Беларускім дзяржаўным універсітэце напярэдадні XIX з'езда КПСС навучалася 1 700 студэнтаў. У сучасны момант у БДУ—3 200 студэнтаў на стацыянары і 2 800 студэнтаў на завочным факультэце. Значна ўзрасла колькасць студэнтаў на фізіка-матэматычным, хімічным і біёлага-глебавым факультэтах. Падрыхтоўку высокакваліфікаваных спецыялістаў ва універсітэце ажыццяўляюць каля 300 выкладчыкаў. За час навучання ва універсітэце студэнты атрымліваюць глыбокія тэарэтычныя і практычныя веды як па грамадскіх, так і па спецыяльных навуках. Скончыўшыя універсітэт працуюць у сярэдніх школах і вышэйшых навучальных установах рэспублікі, у Акадэміі навук, у совецкіх, партыйных і гаспадарчых органах. Задачы, якія ставяцца Дырэктывамі XX з'езда па развіццю народнай гаспадаркі, патрабуюць значнага паляпшэння у галіне падрыхтоўкі кадраў у вышэйшых навучальных установах.

Навука ўсё больш інтэнсіўна пранікае ва ўсе звенні народнай гаспадаркі, становіцца ўсё больш рашаючай сілай у руках дзяржавы. Яе адкрыцці на базе магутнай тэхнікі значна мяняюць умовы жыцця і працы чалавека. Вынайдзены электрычныя лічыльныя машыны, радыёлакацыя, шырока выкарыстоўваецца тэлебачанне, новыя лякарственныя сродкі. Даследаванне будовы атамнага ядра з неймавернай хуткасцю прывяло да стварэння атамнай прамысловасці. Навука паступова становіцца своеасаблівай галіной прамысловасці.

У гэтых умовах асобае значэнне набывае павышэнне ролі навуковых работнікаў у справе тэхнічнага прагрэсу, падрыхтоўка высокакваліфікаваных маладых спецыялістаў. Неабходна яшчэ больш наблізіць навучанне да вытворчасці і практычнай навуковай работы.

У Дырэктывах ЦК КПСС намячаецца будаўніцтва атамных электрастанцый магутнасцю 2—2,5 мільёна кілават, стварэнне транспартных сродкаў на атамным гаручым, шырокае развіццё паўправадніковай тэхнікі, вялікая работа па даследаванню і выкарыстанню новых матэрыялаў—высокатрывалых, гарачаўстойлівых, каразіяўстойлівых і іншых, якія задавальняюць патрабаванні сучаснай тэхнікі і прамысловасці. Тут шырокае поле працы для кафедр фізіка-матэматычнага і хімічнага факультэтаў.

Поспехі сельскай гаспадаркі, медыцыны і раду галін харчовай прамысловасці звязаны з дасягненнямі біялагічных навук і асабліва—батанікі, фізіялогіі і заалогіі. Вучоныя універсітэта распрацоўваюць важныя праблемы у галіне фотасінтэза, іхтыялогіі, генетыкі раслін і дабіліся некаторых станоўчых вынікаў.

Наша задача—паглыбіць і расшырыць гэтыя даследаванні. Неабходна значна расшырыць выкарыстанне радыёактыўных ізатопаў у біялагічных даследаваннях. Метад мечаных атамаў ужо нямала даў біялогіі. Многія таямніцы прыроды будуць раскрыты гэтым шляхам.

Вялікая задача стаіць перад геаграфічнымі і эканамічнымі навукамі. Пытанні найбольш рацыянальнага размяшчэння вытворчасці, асваення новых раёнаў, стварэння новых галін прамысловасці—усё гэта патрабуе ад географаў і эканамістаў расшырэння навукова-даследчай работы у гэтых адносінах і значнага паляпшэння падрыхтоўкі кадраў.

Ва умовах ажыццяўлення грандыёзных задач будаўніцтва комунізма ўзрастае значэнне ідэалагічнай работы, комуністычнага выхавання маладых спецыялістаў. У гэтых адносінах вялікія задачы ускладаюцца на кафедры грамадскіх навук.

Асноўным руслам падрыхтоўкі высокакваліфікаваных навуковых кадраў з'яўляецца аспірантура і дактарантура. Ва універсітэце ствараюцца неабходныя умовы для падрыхтоўкі аспірантаў і дактарантаў. За апошнія тры гады каля 15 чалавек падрыхтавалі доктарскія дысертацыі, з іх 5 чалавек ужо абаранілі. Каля 35 чалавек працуюць над доктарскімі дысертацыямі. За апошнія тры гады абаронена 160 доктарскіх і кандыдацкіх дысертацый, у тым ліку 82 аспірантамі і навуковымі работнікамі універсітэта.

У шостай пяцігодцы неабходна больш удзяліць увагі падрыхтоўцы кадраў праз дактарантуру і аспірантуру, аказваць вялікую дапамогу таварышам, якія працуюць над доктарскімі і кандыдацкімі дысертацыямі. Тэмы доктарскіх і кандыдацкіх дысертацый трэба цесна звязваць з далейшым развіццём тэхнікі і прамысловасці. У сувязі з гэтым асобае значэнне набывае правільная арганізацыя навуковай і вучэбнай работы універсітэта.

Ганаровы абавязак навуковых работнікаў, аспірантаў, студэнтаў і ўсяго калектыву універсітэта—не пакладаючы рук працаваць над выкананнем Дырэктыў XX з'езда КПСС па развіццю народнай гаспадаркі, навукі і культуры і гэтым самым унесці свой дастойны ўклад у гэту вялікую справу.

Партыя вядзе наш народ да новых вялікіх здзяйсненняў, да новых вяршынь у будаўніцтве комунізма.

К. І. ЛУКАШОЎ,
рэктар БДУ імя В. І. Леніна.

У ГОНАР XX З'ЕЗДА КПСС

Рыхтуючыся дастойна сустрэць XX з'езд КПСС, работнікі гаража БДУ узялі абавязацельства сваімі сіламі адрамантаваць усе машыны да 1 красавіка.

З вялікім творчым натхненнем былі сустрэты Дырэктывы XX з'езда КПСС па шостаму пяцігадоваму плану. Па ініцыятыве профгрупы былі прыняты новыя павышаныя абавязацельствы. Змагаючыся за выкананне гэтых абавязацельстваў, работнікі гаража дабіліся новых працоўных поспехаў—да дня адкрыцця з'езда датэрмінова завершан рамонт 70 працэнтаў машын. Астатнія аўтамашыны будуць здадзены у эксплуатацыю да 1 красавіка. Такім чынам будзе сэканомлена не менш 20 тыс. рублёў дзяржаўных сродкаў.

Вадзіцелі Ю. Дзевочка, Б. Сідаровіч, В. Саковіч, М. Марусіч, П. Клімовіч ужо адрамантавалі свае аўтамашыны і аказваюць дапамогу другім работнікам.

Добрасумленна адносяцца да работы вадзіцелі Н. Раманаў, М. Дудзіч і іншыя.

Прадаўжаючы несці працоўную вахту ў гонар XX з'езда партыі, работнікі гаража дабіваюцца яшчэ больш высокіх паказчыкаў у працы.

З. КАЦ.

ЗА СУВЯЗЬ НАВУКОВАЙ РАБОТЫ З ЖЫЦЦЁМ

Перад усім совецкім народам пастаўлены новыя грандыёзныя задачы. У шостай пяцігодцы наша краіна зробіць крок уперад па шляху стварэння матэрыяльна-вытворчай базы комуністычнага грамадства, па шляху стварэння усіх неабходных прадпасылак для здзяйснення гістарычнага пераходу ад ніжэйшай фазы комунізма да яго вышэйшай фазы.

Наш грамадскі лад прадастаўляе такія умовы для развіцця навукі, якіх не можа прадаставіць ніякі іншы лад. Новыя задачы патрабуюць ад нас, аспірантаў універсітэта, вялікага творчага напружання, настойлівай працы над распрацоўкай важнейшых праблем навукі, жывой сувязі з вытворчасцю. Іменна гэта павінна вызначаць тэматыку нашых работ. Навуковыя работы многіх нашых аспірантаў звязаны з актуальнымі пытаннямі вытворчасці і сельскай гаспадаркі.

Так, аспірант т. Капуцкі працуе над тэмай «Спектральна-хімічныя даследаванні гідроліза цэлюлозы і прадуктаў яе акіслення». Аспірантка Чэкалінская тэмай сваёй дысертацыі выбрала «Хваробы кармавых люпінаў у БССР і біяэкалогія найбольш шкодных узбуджальнікаў». Тэма дысертацыі аспіранткі Смірновай аснавана на вывучэнні біяхімічных змяненняў у найбольш перспектыўных для БССР сартах кукурузы. Аспірантка Лабоцкая вывучае наследванне біялагічных гаспадарча важных прызнакаў у гібрыдаў кукурузы.

Актуальнасці сувязі навукі з практыкай будзе прысвечан наш чарговы комсамольскі сход.

Наш святы абавязак—быць на ўзроўні вялікіх задач, пастаўленых перад намі мудрай партыяй.

Аспіранты: А. АПЕЛІНСКАЯ, В. КРЫЛОВІЧ, В. ЦІКАВЫ, В. НЯДЗЕЛЬКА, В. ПАЗНЯКОЎ.

Генадзій БУРАЎКІН

СЛОВА АБ ПАРТЫІ

Не пра бога, не пра распяцце —
Мне, нацунаму і кірпатаму,
У дзяцінстве расказваў бацька
Пра вялікую сілу — партыю:

«Можна у пыл развеяць віхураю
Высі гор, у нябёсы узнятыя,
Ды ніякаю злою бураю
Не развеяць ніколі партыі!

Можна кінуць, з зубамі сцятымі,
Тую, што ты кахаў бязмерна,
Ды ніколі не кінеш партыі,
Бо яна не бывае нявернай.

Можна жыць бязрукім, безногім,
Толькі-б білася сэрца упартае.
Гэтак вось можна страціць многа,
Толькі нельга пражыць без партыі!»

І ці ў працы, ці у грозных паходах
Я хачу, каб ва усім быў варты я
Найвышэйшай узнагароды —
Звання члена вялікай партыі.

Слухаючы Маскву

14 лютага... Гэтага дня кожны з нас чакаў з асаблівым нецярпеннем.

І вось дзень адкрыцця XX з'езда КПСС наступіў. З хваляваннем і радасцю слухалі мы па радыё даклад Нікіты Сяргеевіча Хрушчова.

Пасля гэтага мы яшчэ і яшчэ раз знаёміліся са зместам справаздачнага даклада, надрукаванага у газетах. Вялікія клопаты Комуністычнай партыі аб далейшым росквіце совецкай культуры і навукі, аб больш цесным збліжэнні навукі з жыццём, аб паляпшэнні якасці падрыхтоўкі спецыялістаў у вышэйшых навучальных установах—усё гэта, як і другія пытанні даклада, мы, студэнты, горача падтрымліваем і шчыра адабраем.

Перад намі пастаўлена задача больш глыбока вывучаць навуку, вучыцца толькі на «выдатна». Мы прыкладзем усе сілы да таго, каб за гады вучобы ва універсітэце стаць высокаадукаванымі спецыялістамі.

В. МАЦКЕВІЧ,
Н. ВАСІЛЕЎСКІ,
студэнты 3-га курса філфака.

УСЕ СІЛЫ—РАДЗІМЕ

У гэтым годзе мы заканчваем універсітэт. Зараз перад намі стаіць адказная задача: абараніць дыпломныя работы, над якімі мы працуем, і паспяхова вытрымаць дзяржаўныя экзамены.

Большасць з нас пойдзе працаваць у школу. Партыя ставіць задачу далейшага збліжэння навучання з жыццём, каб юнакі і дзяўчаты, заканчваючыя сярэднюю школу, былі падрыхтаваны да практычнай дзейнасці.

У сваёй будучай рабоце мы, выпускнікі БДУ, прыкладзем усе намаганні для вырашэння гэтай важнейшай, пастаўленай партыяй задачы, для таго, каб унесці свой уклад у справу далейшага росквіту совецкай навукі.

Студэнты 5 курса фізмата
І. БАБАНЬ, А. ВАСІЛЕЎСКІ, А. ВАРАБ'ЁЎ, Н. МІКУЛІК.

ДА НОВЫХ ПОСПЕХАЎ У НАВУЦЫ!

У дакладзе таварыша Н. С. Хрушчова разгорнута карціна грандыёзных дасягненняў нашай краіны у шостай пяцігодцы.

Падзяка народа совецкім вучоным, выказаная тав. Хрушчовым з трыбуны з'езда, натхняе нас на самаадданую працу над важнейшымі праблемамі сучаснай навукі, як напрыклад, электроніка, фізіка паўправаднікоў. У дружнай сумеснай працы нашых навуковых работнікаў і студэнцтва апраўдаем давер'е народа, даб'емся новых поспехаў у далейшым развіцці навукі і культуры.

Заг. кафедры агульнай фізікі дацэнт І. Г. НЕКРАШЭВІЧ,
Заг. кафедры электрафізікі дацэнт М. К. ШЫДЛОЎСКІ.

Нястомна выхоўваць будаўнікоў новага жыцця

Са справаздачнага даклада ЦК КПСС XX з'езду партыі відаць, што ўся работа партыйных арганізацый і кожнага комуніста у наш час павінна быць накіравана на арганізацыю і выхаванне мас, паляпшэнне кіраўніцтва, бесперапынны рост соцыялістычнай гаспадаркі, уздым матэрыяльнага забеспячэння народа, павышэнне яго культуры. Праграма нашай партыі сёння—гэта планы будаўніцтва комунізма.

Па характару сваёй прафесіі я непасрэдна не звязаны з матэрыяльнай вытворчасцю. Але я буду усямерна садзейнічаць лекцыйнай работай і напісаннем метадычных дапаможнікаў падрыхтоўцы рабочых, служачых, якія без адрыву ад вытворчасці дабіваюцца атрымаць універсітэцкую адукацыю праз завочны факультэт БДУ, каб стаць умелымі будаўнікамі і кіраўнікамі новага жыцця.

І. ГУТАРАЎ,
доктар філалагічных навук, прафесар.

Апраўдаем давер'е народа

Глыбокую гордасць за нашу партыю і працоўны гераізм нашага народа выклікае кожны радок справаздачнага даклада ЦК КПСС XX з'езду партыі.

Гіганцкі шлях пройдзен нашай краінай. Нягледзячы на знішчальныя вынікі вайны, аб'ём прамысловай вытворчасці за чвэрць стагоддзя павялічаны ў дваццаць разоў. Такіх тэмпаў ніколі не ведала гісторыя капіталістычнага свету. Створана трывалая аснова для далейшага ўздыму матэрыяльнага добрабыту і культурнага ўзроўню совецкіх людзей, аб патрэбах якіх так многа і з такімі клопатамі гаворыцца ў дакладзе тав. Хрушчова.

Вялікія задачы ставяцца перад совецкай вышэйшай школай, перад совецкай навукай. Узняць якасць падрыхтоўкі спецыялістаў, наблізіць навуку да вытворчасці. Павысіць ролю навукі ў вырашэнні практычных задач комуністычнага будаўніцтва. У сувязі з гэтым вялікая адказнасць ускладаецца на нас, выкладчыкаў ВНУ. Наш абавязак—прыкласці усе намаганні да таго, каб апраўдаць давер'е партыі і народа.

Л. М. ШНЕЕРСОН,
сакратар партыйнай арганізацыі гістарычнага факультэта.

На геолага-геаграфічным факультэце

Геалагічнае аддзяленне універсітэта рыхтуе інжынерау-геолага-разведчыкау. Раней профіль спецыяльнасці быу іншым — аддзяленне рыхтавала навуковых супрацоунікау—геахімікау. Пераход на новы вучэбны план для цяперашніх 2—3 і 4 курсау прайшоу больш спакойна, чым для 5 курса, які вымушан навёрстваць розніцу у планах—галоуным чынам, шляхам перагрузкі студэнтау і скарачэння аб'ёму чытаемых курсау.

Вучэбны план па спецыяльнасці «геалогія і разведка месцанараджэнняу карысных выкапняу» складзены з разліку падрыхтоукі інжынерау-разведчыкау. Асабліва важным у ім з'яуляецца наяунасць вялікай колькасці часу, адведзенага на практыку (37 тыдняу), а таксама вынясенне на дзяржауныя экзамены курса асноу марксізма-ленінізма.

Праходжанне спецкурсау і забяспечанне практычных заняткау па іх патрабуе вялікай матэрыяльнай базы — наяунасці парку рудных мікраскопау, добра абсталяваных лабараторый і шліфавальнай майстэрні. Аддзяленне мае значную колькасць дапаможнікау (графікау, чарцяжоу), матэрыялау для камплектавання вучэбных калекцый і музейных экспазіцый, папоунена абсталяванне некаторых лабараторый.

Аднак колькасць мікраскопау недастатковая, няма рэнтгенаструктурнай установкі, многіх дапаможнікау, дрэнна абсталявана шліфавальная майстэрня, адсутнічае памяшканне для дыпломнага праектавання.

Аддзяленне геаграфіі рыхтуе выкладчыка сярэдняй школы і географау-даследавальнікау для работы у навукова-даследчых установах. Вучэбныя планы, праграмы, якія ёсць, задавальняюць гэтыя патрабаванні: асабліва каштоуна тое, што прадугледжаны вучэбная (палявая) і вытворчая практыка (па геадэзіі, геамарфалогіі, метэаралогіі, гідралогіі), комплексная практыка па фізічнай геаграфіі, вытворчая практыка на III курсе і пераддыпломная практыка. У агульнай колькасці на усю гэтую практыку адводзіцца каля 8 месяцау. Па новаму вучэбнаму плану студэнты 4 і 5 курсау праходзяць педагагічную практыку у школе.

Выпускнікі нашага універсітэта валодаюць пэунымі навыкамі як у педагагічнай, так і у даследчай рабоце. Яны з поспехам могуць праводзіць экскурсіі са школьнікамі у поле, глыбока растлумачваць з'явы прыроды, раціць з емку мясцовасці і вывучаць фізіка-геаграфічныя раёны.

Студэнты, якія скончылі геафак, нядрэнна спрауляюцца са сваімі абавязкамі. Так, Гардзейчык, Гузней, Бондар, Зіневіч, Ярош, Кадкін працуюць дырэктарамі і завучамі сярэдніх школ. Манькін і Кедо абаранілі дысертацыі на ступень кандыдата геолага-мінералагічных навук. У Гіправадгасе працуюць Кулеш, Мотуз, Грыб, у гідраметслужбе БССР—Паруцкая, Карасёва, Рудак, Прыткова і іншыя. Сярод былых выпускнікоу ёсць заслужаныя настаунікі БССР тт. Ржэуцкі і Гуліцкі.

У навукова-даследчых установах паспяхова працуюць нашы выпускнікі, кандыдаты навук тт. Марцынкевіч, Гуцау, Кедо, Манькін і інш. Малодшымі навуковымі работнікамі з'яуляюцца тт. Собалеу, Казлова, Мерэцкая, Гусева. У аспірантуры АН БССР паспяхова займаюцца 6 выпускнікоу аддзялення геаграфіі.

Амаль усе тэмы дыпломных работ цяперашніх пяцікурснікау з'яуляюцца даследчымі. Кожны дыпламант павінен даць глыбокі аналіз прыродных умоу і гаспадаркі калгаса або раёна на уласных матэрыялах. У заключэнні работы заусёды разглядаюцца мерапрыемствы, якія накіраваны на лепшае гаспадарчае выкарыстанне тэрыторыі. Гэта гаворыць за тое, што выпускнікі геафака, працуючы у школе, могуць прыцягнуць навучэнцау да аказання канкрэтнай дапамогі калгасам.

О. Н. АНДРУШЧАНКА,
дэкан геолага-геаграфічнага факультэта.

Летам мінулага года была арганізавана геалагічная экспедыцыя БДУ па усіх месцанараджэннях поуночнага, сярэдняга і поуднёвага Урала. Экспедыцыя сабрала і прывезла ва універсітэт каля 50 тон球 рознага матэрыялу, пры дапамозе якога арганізуецца новы аддзел мінералагічнага музея: «Карысныя выкапні Савецкага Саюза».

На ЗДЫМКУ: студэнты-дыпламанты аддзялення геалогіі Я. Весялоу, Я. Жук і заг. музея В. Спірыдонау у музеі.

Ён павінен стаць сапраўдным савецкім грамадзянінам

Я—выкладчыца рускай мовы і літаратуры у Хойніцкай беларускай СШ № 1. У нашу школу прыехау інспектар Гомельскага аблАНА з пісьмом былога майго вучня і вашага студэнта Віктара Дашука. Віктар Дашук займауся ў нашай школе добра, але быў заносліві, эгаістычны. Выкладчыкі школы неаднаразова ўказвалі Дашуку на яго недахопы, але недахопау у выхаванні не выправілі.

Падахвочаны эгаізмам, ён напісаў свайму таварышу, які служыць у Савецкай Арміі, што ён лепш за ўсіх сваіх аднакласнікау скончыў школу і атрымау срэбраны, а не залаты медаль, толькі таму, што мне, настауніцы, не прынёс узятку (сала і мяса), якую я ад яго быццам-бы патрабавала.

Яго таварыш пераслау гэтае пісьмо з сваімі «каментарыямі» ў «Учительскую газету», якая накіравала у нашу школу людзей для праверкі фактау.

Справа у сапраўднасці была такая. В. Дашук напісау сачыненне па рускай літаратуры на экзамене на атэстат сталасці з няважнай лагічнай памылкай, але камісія, абмеркаваушы яго сачыненне, рашыла ацаніць балам «выдатна». Гэта адзнака была зніжана у аблАНА на «добра». Па гэтай прычыне В. Дашук і атрымау толькі срэбраны медаль.

За свае восем год работы у школе я ніколі яшчэ не атрымлівала такой чорнай, не адпавядаючай сапраўднасці, падзякі ад маіх навучэнцаў. Гэты учынак Дашука мяне абразіу і пакрыўдзіу да глыбіні душы. За час, калі правяралі гэтую брудную няпрауду, мне прышлося многа перажыць незаслужана.

Інспектар Гомельскага аблАНА уважліва праверыу і даказау усю заганнасць учынку В. Дашука.

Педагагічны Совет школы асудзіу учынак былога вучня В. Дашука, як нізкі паклёп, які ганьбіць школу і настаунікау.

У сваім пісьме Дашук, жадаючы падкрэсліць сваю перавагу перад сваімі аднакласнікамі, ганьбіць і сваіх таварышау па класу Уладзіміра Кулажэнка і Ларысу Стасенка, якія, па яго думцы, незаслужана атрымалі срэбраныя медалі. Стасенка і Кулажэнка займаліся у нашай школе з шостага па дзесяты клас і кожны год узнагароджваліся ганаровымі лістамі.

Гэты факт гаворыць аб тым, што у школе мы выхавалі Дашука дрэнна, не выкаранілі з яго характару эгаізма, заносліваcці і іншых недахопаў. І таму, вышаўшы са сцен школы, дзе ён правёу дзесяць год, Дашук адразу зганьбіў і нанёс паклёп на тых, хто яго любіў, выхоувау, вучыў.

Я спадзяюся, што упушчанае намі у выхаванні Дашука будзе выпраўлена у сценах Беларускага дзяржаунага універсітэта, і Дашук будзе сапраудным членам нашага савецкага грамадства.

Л. Ф. ШАХРАЙ,
настаўніца Хойніцкай беларускай СШ № 1.

* * *

За час сумеснай вучобы ва універсітэце мы нярэдка заувaжалі адмоуныя рысы у паводзінах Віктара Дашука. Трымае ён сябе адасоблена, эгаістычна. Ніколі не было выпадку, каб Віктар па-сяброуску падзяліуся сваімі думкамі, планамі са сваімі аднакурснікамі.

Назат у манеры гаварыць у яго адчуваецца імкненне паказаць сябе вышэй іншых, паказаць, што яго веды найбольш глыбокія.

Успамінаюцца дні работы у калгасе. Там Віктар таксама здзіуляу аднакурснікау сваімі незвычайнымі паводзінамі. Нельга сказаць, каб ён адмаўляуся ад работы, не. Аднак па шчасліваму супадзенню абставін Віктар амаль кожны дзень быу возчыкам. І у яго жартах, якія ён пасылаў па адрасу таварышау, адчуваліся пагардлівыя адносіны да іншых.

Віктар часта любіць пасмяяцца над таварышам, які зробіць якую-небудзь памылку.

Здаушы сесію на «выдатна», Віктар яшчэ больш стау захапляцца сабой, думаючы, што яму усё даступна, усё магчыма. Усё-ж мы верым, што суровая крытыка таварышау падзейнічае на яго, і ён стане сапраудным савецкім студэнтам — добрасумленным, чэсным.

Група студэнтау I курса аддз. журналістыкі

„Цёця, змілуйся, пакінь бутэльку кефіру!"

Да прылауку буфета, што у студэнцкім інтэрнаце па вуліцы Бабруйскай, паволі рухаецца чарга. Буфетчыца кожнаму кліенту лагодна усміхаецца, налівае кісель, наразае каубасу. Падыходзіць чарга хатняй гаспадыні, пражываючай насупраць інтэрната у бараку.

— Вам што?—ветліва запыталася буфетчыца.

— Пяць бутэлек кефіру, два кілаграмы каубасы у чатырнаццаць рублёу 20 капеек і сардэлек, калі ласка, кілаграма паутара. Мой муж іх вельмі любіць з капустай.

— Адну хвілінку, я зараз.

— Цёця, змілуйцеся, — ускрыкнула адна са студэнтак.— Пакіньце хоць бутэльку кефіру. У мяне сяброука хворая і нічога, акрамя кефіру, не есць.

— Нічога, студэнтка паправіцца і ад кісяля,—адказала хатняя гаспадыня,і падумаушы, дадала:—ён многа розных вітамінау мае.

Наставіушы поуны кошык бутэлек і паклаушы пакункі з каубасой, хатняя гаспадыня знікае. Чарга паволі разыходзіцца.

Расказанае вышэй—не выдумка. Кожны дзень у студэнцкі буфет прыходзяць прадукты. Большую частку іх буфетчыца прадае зусім пабочным асобам, у выніку чаго студэнтам застаецца вобла паутаратыднёвай даунасці, тульская шынка па 37 рублёу і беразоуская мінеральная вада.

Паустае пытанне: для чаго адкрыт у інтэрнаце буфет і хто у першую чаргу павінен ім карыстацца — студэнты ці хто-небудзь іншы?

А. МЕНЬШЫКАЎ.

ПАМНОЖЫМ СВАЕ ДАСЯГНЕННІ

Калектыу навуковых работнікау біёлага-глебавага факультэта у сучасны момант з вялікім энтузіязмам вывучае матэрыялы XX з'езда КПСС. Дырэктывы ЦК КПСС па шостаму пяцігадоваму плану, выражае шчырае жаданне выканаць задачы, пастауленыя партыяй перад народам, і унесці свой уклад у вялікую справу комуністычнага будауніцтва. Дырэктывы ЦК КПСС раскрываюць радасныя перспектывы новага, небывалага росквіту нашай Радзімы.

Навуковым работнікам біялагічнага факультэта у шостай пяцігодцы трэба будзе распрацаваць рад пытанняу, звязаных з павышэннем ураджайнасці сельскагаспадарчых культур, павялічэннем прадуктыунасці жывёлагадоулі, паляпшэннем селекцыі і насенневодства, выкарыстаннем найбольш эфектыуных спосабау апрацоукі глебы, выкарыстаннем угнаенняу і інш.

Мінулы, 1955, год быу годам плённай працы калектыву. Калектыу кафедры дарвінізма і генетыкі пад кіраунiцтвам прафесара Н. В. Туроіна упершыню ва умовах БССР правёу вывучэнне вялікай калекцыі гатункау, ліній і гібрыдау кукурузы і вырашыу першачарговыя задачы па стварэнню гібрыднага насення для БССР.

Калектывам кафедры фізіялогіі раслін пад кірауніцтвам прафесара Т. Н. Годнева атрыманы новыя даныя па фотасінтэзу раслін. Аб выніках даследаванняу у гэтай галіне прафесар Т. Н. Годнеу у лютым 1956 г. дакладвау Міністэрству вышэйшай адукацыі СССР. Кафедра атрымала высокую ацэнку работы і пажаданні усямерна расшыраць даследаванні у гэтай галіне.

Было-б аднак памылковым лічыць, што усе навуковыя работнікі біёлага-глебавага факультэта вядуць даследаванні дастаткова інтэнсіуна, з чотка вызначаным напрамкам. У гэтых адносінах трэба зрабіць заслужаны папрок праф. Г. С. Юньеву. За 4 гады работы на факультэце праф. Г. С. Юньеу некалькі разоу змяняу напрамак сваіх даследаванняу, таму і не выпадкова, што намечаныя планы не выконваюцца, і за увесь час работы ім здадзен у друк толькі адзін артыкул па пытаннях гісторыі фізіялагічнай навукі.

Заслугоуваюць некаторага папроку загадчыкі кафедрау і кірауніцтва факультэта. Правільна вызначыць напрамак у навуковай рабоце—гэта яшчэ далёка не усё. Важна забяспечыць чоткую каардынацыю дзеяння́у, шырокі абмен вопытам, ажыццявіць паслядоуны і сістэматычны кантроль за выкананнем работ. Нажаль, часта мы аб гэтым забываем. Мы забыліся аб тым, што за апошнія два гады з ліку навуковых работнікау 7 чалавек абаранілі кандыдацкія дысертацыі і нашы маладыя кандыдаты вельмі марудна разгортваюць сваю далейшую навуковую дзейнасць. Мы зусім недастаткова прыцягваем да выканання навуковай тэматыкі старшых лабарантау, не клапоцімся аб іх навуковым росце, не забяспечваем належнай сувязі і творчых узаемаадносін паміж супрацоунікамі розных кафедр і лабараторый, мала абмяркоуваем атрыманыя вынікі і не праяуляем належных клопатау аб укараненні іх у вытворчасць.

Каб шостая пяцігодка была азнаменавана новымі, яшчэ большымі поспехамі, трэба узмацніць кірауніцтва навуковымі даследаваннямі, кантраляваць іх. Гэта прамы абавязак не толькі загадчыкау кафедр, дэканау, але і Вучоных советау, якія павінны стаць, але, нажаль, не сталі сапраўднымі арганізатарамі навуковай работы. Вучоныя советы павінны глыбока унікаць у сутнасць пастаноукі навуковай работы і сістэматычна ацэньваць вынікі дасягнутага. Трэба больш сур'ёзна звярнуць увагу на рашаючы крытэрый ацэнкі працы навуковых работнікау—практычнае значэнне іх вывадау і прапаноу, дабіцца, каб кожны вучоны актыуна змагауся за рэалізацыю сваёй прапановы. Трэба звярнуць увагу рэктарата, дэканатау на неабходнасць паляпшэння арганізацыі працы навуковых работнікау, забяспечанне лабараторый сучасным абсталяваннем, каб наяунае абсталяванне на кафедрах выкарыстоувалася эфектыуна.

Не трэба забываць аб тым, як важна выкарыстоуваць унутраныя рэзервы, якое рашаючае значэнне маюць ініцыятыва і настойлівасць кіраунікоу і выканауцау. Выкарыстаушы свае унутраныя рэсурсы і магчымасці, калектыу біёлагау ужо у першыя гады шостай пяцігодкі змог-бы паставіць і паспяхова вырашыць рад актуальных пытанняу тэорыі і практыкі.

Работнікі кафедры глебазнауства маглі-б больш энергічна і эфектыуна заняцца распрацоукай спосабау павышэння урадлівасці глебы, вывучэннем неасвоеных зямель і глебы розных поймаў, у мэтах асваення іх пад гароднія культуры, распрацоукай мерапрыемствау па асваенню асушаемых зямель. Неабходна усяляк расшыраць работы па інвентарызацыі глебы калгасау і МТС і складанню буйнамаштабных глебавых карт.

Работнікам кафедры, сістэматычна прадаужаючы і развіваючы далейшае вывучэнне хвароб сельскагаспадарчых культур, неабходна заняцца распрацоукай новых метадау абароны зернавых культур, бульбы, цукровых буракоу ад гніласных і бактэрыяльных захворванняу, звярнуушы асаблівую увагу на распрацоуку біялагічных метадау. Трэба усямерна расшырыць геабатанічныя даследаванні, вывучэнне раслiннага пакрову натуральных сенакосау і пасьбішчау з мэтай іх рацыянальнага выкарыстання і паляпшэння у інтарэсах далейшага развіцця жывёлагадоулі. Кафедры павінны шырэй прыцягваць студэнтау старшых курсау да выяснення патэнцыяльна-лугавых зямель, цяпер занятых балотамі і іншымі непрадукцыйнымі угоддзямі, трэба расшырыць даследаванні у галіне акліматызацыі і адбору новых раслін з дзікарастучай флоры і распрацаваць прыёмы іх вырошчвання.

Калектыву кафедры фізіялогіі раслін побач з далейшым расшырэннем даследаванняу у галіне фотасінтэза раслін трэба сумесна з іншымі кафедрамі усямерна расшыраць работы па далейшаму выкарыстанню радыёактыуных выпраменьванняу, фарсіраваць вывучэнне прычын палегласці зернавых культур на асушаемых тарфяна-балотных глебах, пачаць даследаванні у галіне фізіялогіі сельскагаспадарчых раслін у сувязі з распрацоуваемымі новымі прыёмамі агратэхнікі—квадратна-гнездавым спосабам і інш.

Калектыву кафедры дарвінізма і генетыкі свае намаганні неабходна накіраваць на далейшую распрацоуку біялогіі і апладнення раслін, распрацоуку метадау вывядзення гібрыднага насення кукурузы і г. д.

У новым пяцігоддзі усім навуковым работнікам факультэта неабходна звярнуць сур'ёзную увагу на распрацоуку агульнабіялагічных пытанняу, ствараючых фундамент, на аснове якога могуць паспяхова развівацца прыкладныя галіны біялагічнай навукі.

XX з'езд КПСС калектыу навуковых работнікау біёлага-глебавага факультэта сустрэу з некаторымі поспехамі у сваёй навуковай рабоце. Наш абавязак, паклаушы у аснову гістарычныя рашэнні XX з'езда КПСС, усямерна памнажаць нашы дасягненні і дабіцца новых поспехау у вырашэнні задач, якія ставіць перад намі партыя комуністау.

П. Г. ПЯТРОВІЧ,
дэкан біёлага-глебавага факультэта.

„А ЧАГО СПЯШАЦЦА?"

Па аудыторыях і калідорах універсітэта разліуся першы у другім семестры званок. Занятні пачаліся.

Выкладчык Леанід Аляксандравіч Барысаглебскі, перш чым пачаць лекцыю па ядзернай фізіцы, яшчэ раз паглядзеў на падрыхтаваную да заняткаў аудыторыю студэнтаў III курса аддзялення фізікі і сказаў:

—Штосьці малавата вас сягоння, таварышы.

Цікава, хто-ж адсутнічае?

Староста Ліза Лабанава называе студэнтак Ф. Топельсон, С. Субоціну, Л. Сарока і іншых трэцякурснікаў. Гэтыя-ж імёны Лабанавай давялося назваць і на другі дзень заняткаў. Нарэшце, у панядзелак, праз два дні пасля пачатку вучобы Ф. Топельсон, С. Субоціна, Л. Сарока з'явіліся ва універсітэт і, як ні у чым не бывала, уліліся у студэнцкі калектыў.

На перапынку Лабанава падыйшла да Ф. Топельсон, якая жыве у Мінску і адсутнасць якой у першыя дні заняткаў асабліва здзівіла аднакурснікаў.

—Фіра,.. Ты-ж ведаеш, што першы дзень заняткаў 10 лютага, у пятніцу,—сказала Лабанава.

—А чаго спяшацца?—спакойна адказала Топельсон, і ужо з крыкам працягвала: — Ці-ж дзесяці дзён канікул дастаткова для адпачынку?!

Нехапіла канікул для адпачынку, нажаль, не толькі студэнтцы трэцяга курса фізмата Топельсон. На II курсе аддзялення матэматыкі гэтага-ж факультэта, нягледзячы на заняткі, прадаўжалі адпачываць студэнты Бушанава, Барысевіч, Сідарава і інш.

На геолага-геаграфічным факультэце, напрыклад, у першы дзень заняткаў адсутнічала звыш пяцідзесяці студэнтаў (Е. Абражэвіч, М. Кіршанкоў, Т. Сахацкая, Л. Жукава, С. Гурдо, Г. Даніленка і інш.). Прагульшчыкі адказваюць цяпер перад дэканамі факультэтаў за грубае парушэнне вучэбнай дысцыпліны, і кожны з іх выдумвае самыя разнастайныя прычыны, якія быццам-бы перашкодзілі своечасова з'явіцца ва універсітэт. Тут і абяцанні дастаць даведкі аб хваробе, і спасылкі на складанасць і цяжкасць дарогі з дому да універсітэта і г. д.

Сапраўднай-жа прычынай спазненняў на заняткі многіх студэнтаў з'яўляецца абураючая безадказнасць да вучобы ва універсітэце. Міма гэтага факту не павінны прайсці і комсамольскія арганізацыі курсаў.

В. УЛАДЗІМІРАЎ.

НА КУРСЕ—19 ВЫДАТНІКАЎ

З першых дзён навучальнага года большасць студэнтаў II курса аддзялення журналістыкі пачалі рэгулярна працаваць.

Кожны дзень у чытальнай зале можна было бачыць студэнтаў Савіцкага, Карцава і іншых, схіліўшыхся над кнігай або канспектам. Такім студэнтам сесія не прынесла ніякіх цяжкасцей.

Задаволены былі выкладчыкі адказамі Кірылава, Савіцкага, Кавалёвай і многіх іншых. 19 чалавек на курсе здалі экзамены на «выдатна».

А. ПУСТАХОД.

ВЫНІКІ СЕСІІ

ЗАМЕТКІ ЭКЗАМІНАТАРА

19 і 20 студзеня 1956 г. праводзіўся першы экзамен па анатоміі раслін на I курсе біялагічнага аддзялення.

Кафедрай фізіялогіі раслін своечасова была пачата падрыхтоўка да зімовай экзаменацыйнай сесіі. Са студэнтамі праводзіліся калёквіумы па практычных работах, былі арганізаваны кансультацыі па тэарэтычнай частцы курса.

Асноўная маса першакурснікаў нядрэнна падрыхтавалася да здачы экзамена. З 51 студэнта здалі прадмет з выдатнай ацэнкай 11 чалавек, з добрай ацэнкай—30 чалавек, са здавальняючай ацэнкай—6 чалавек. Нездавальняюча здалі экзамен 4 чалавекі.

Такія таварышы, як Серова, Ганчарова, Карабанава, Фрыд, Раукова, Афанасьева, Анісімава, Казлова і іншыя, здалі экзамен на «выдатна».

Сур'ёзнай ганьбы заслугоўваюць такія студэнты, як Карбановіч, Духоўская, Казакевіч і Красоўская. Дрэнна пачалі яны сваю вучобу ва універсітэце, праваліўшы першы экзамен. Адказваючы на пастаўленыя пытанні, яны не ведалі самых элементарных рэчаў, таго, што добра павінны ведаць не толькі будучыя біёлагі, але і вучні сярэдніх школ.

Гэтым студэнтам давядзецца усю энергію пераключыць на дадатковую падрыхтоўку з тым, каб своечасова ліквідаваць запазычанасць у пачатку другога семестра.

С. В. КАЛІШЭВІЧ,
дацэнт.

★ ★ ★

ПОСПЕХІ БУДУЧЫХ ЮРЫСТАЎ

Рыхтавацца да зімовай экзаменацыйнай сесіі падаўляючая большасць студэнтаў нашага факультэта пачала ужо з першага дня навучальнага года. У кабінетах і чытальных залах сталы ніколі не пуставалі: за імі пастаянна можна было бачыць схіліўшыхся над кнігай юнакоў і дзяўчат. На семінарскіх і практычных занятках можна было чуць прадуманыя і сур'ёзныя адказы.

Напружаная работа у семестры не прайшла дарэмна. Аб гэтым пераканаўча гавораць вынікі закончыўшыхся экзаменаў на I—III курсах. Абсалютная большасць студэнтаў паказала на экзаменах грунтоўныя, трывалыя веды. З агульнага ліку экзаменаваўшыхся на першым, другім і трэцім курсах 17 працэнтаў атрымалі па усіх прадметах выдатныя адзнакі, 69,3 працэнта—выдатныя і добрыя. Нездавальняючыя адзнакі атрымалі толькі 6 студэнтаў, або 2,7 працэнта ад агульнага ліку здаваўшых экзамены.

Найбольшых поспехаў дабіўся калектыў выкладчыкаў і студэнтаў другога курса. Нездавальняючых адзнак тут няма зусім. 11 студэнтаў па усіх прадметах, якія выносіліся на экзамены, атрымалі пяцёркі і 71 студэнт здаў экзамены на «добра» і «выдатна». Асабліва глыбокія веды паказалі студэнты гэтага курса тт. Алёхін, Левы, Сторажаў.

Нядрэнныя вынікі экзаменаў на III курсе. Такія студэнты гэтага курса, як комуністы тт. Садоўскі, Камаеў, Воранаў, у пяты раз закончылі семестр з выдатнымі ацэнкамі па усіх прадметах.

Значна горшыя вынікі экзаменаў на першым курсе. Тут з 47 студэнтаў, здаваўшых экзамены, чацвёра атрымалі двойкі. Студэнтка В. Гудкова атрымала нездавальняючыя адзнакі па двух прадметах. Такое становішча абавязвае студэнтаў першага курса змяніць свае адносіны да вучобы. Трэба адвыкаць ад школьнай звычкі ўскладаць усе надзеі пры вывучэнні той або іншай дысцыпліны толькі на падручнік. Пара ужо набываць навыкі самастойнай работы над кнігай, больш звяртацца да першакрыніц.

Комсамольская арганізацыя факультэта павінна звярнуць асаблівую увагу на тых першакурснікаў, якія яшчэ лёгкадумна адносяцца да вучобы.

В. ВОСТРЫКАЎ,
студэнт III курса юрфака.

Некалькі лічбаў

Зімовая экзаменацыйная сесія на філалагічным факультэце прайшла паспяхова. Усе студэнты, якія павінны былі здаваць сесію, з'явіліся на залікі і экзамены. З агульнага ліку 744 студэнтаў здалі усе экзамены і залікі 735; з іх атрымалі адзнакі «выдатна»—274 (38%), «выдатна» і добра»—443 (60%), «здавальняюча»—18 (2%), «нездавальняюча»—9 (1%); з іх 7 чалавек атрымалі па адной нездавальняючай адзнацы.

З ліку 1895 атрыманых адзнак 962—выдатных (50,8%), 888—добрых (46,8%), 34—здавальняючых (1,8%), 11—нездавальняючых (0,6%), 34—неатэставана, 23 нездадзеных залікі.

Параўноўваючы прыведзеныя лічбы з данымі зімовай сесіі мінулага года, варта адзначыць, што у гэтым годзе ўзрасла лічба выдатных адзнак, зменшылася колькасць нездадзеных залікаў і неатэставаных студэнтаў.

М. Г. ЛАРЧАНКА,
дэкан філфака.

ДАЎЖНІКІ

Да пачатку зімовай экзаменацыйнай сесіі студэнты I, II і IV курсаў універсітэта здавалі залікі па замежных мовах.

Большасць студэнтаў добрасумленна адносіцца да вывучэння замежных моў, добра наведвае заняткі, своечасова здае нормы абавязковага чытання. З студэнтаў, што вывучаюць англійскую мову, добра займаюцца тт. Комар, Сямёнава, Дорт-Гольц (I курс аддзялення рускай мовы), Роніс, Чэрненкава (I курс аддз. журналістыкі), Налівайка, Кірэева, Афонін (I курс гістфака), Богдан, Палешукова, Лубеннікава (II курс аддз. геалогіі), Бароздзіна, Савельева (I курс аддз. фізікі), Казлова, Власава (I курс біялагічнага факультэта), Дзеленкоўская, Еутухова, Бурлак (II курс аддз. геаграфіі), Тутаева, Шкляр (I курс хімфака) і многія іншыя.

Аднак ёсць студэнты, якія безадказна адносяцца да сваіх абавязкаў. Студэнт I курса аддзялення фізікі Халдзееў і комсорг таго-ж курса Гніламедаў, а таксама студэнт I курса аддзялення матэматыкі Залескі не змаглі здаць своечасова залік. І гэта не выпадкова. Напрыклад, студэнты Залескі і Левіцін дрэнна, абураюча вялі сябе на занятках, сістэматычна не выконвалі заданняў.

Студэнтка IV курса аддзялення журналістыкі Назарчук толькі 5 студзеня упершыню за увесь семестр прышла здаваць нормы абавязковага чытання, прычым падрыхтавала толькі сёмую частку нормы. Ёй не пастаўлен залік.

Да гэтага часу не здаў ніводнага знака студэнт III курса біялагічнага факультэта Клакоцкі, які толькі 6 студзеня здаў экзамен па англійскай мове за II курс.

На III курсах у гэтым семестры няма заліку па англійскай мове. Але студэнты павінны здаць абавязковую норму дамашняга чытання. Аднак, на III курсе аддз. журн. у гэтых адносінах справа абстаіць не зусім добра. Такія студэнты, як Лексуцін, Бандарэнка, Чэхоўскі, Каралёў, Котава, Сабалеўскі і іншыя, не здалі яшчэ ніводнага знака (Сабалеўскі толькі 3 студзеня з цяжкасцю здаў экзамен за II курс. Атрымаў «здавальняюча»).

На III курсе аддзялення матэматыкі усе студэнты змаглі своечасова выканаць заданні, і адна толькі студэнтка Міроненка не здала ніводнага знака.

На III курсе гістфака не здалі знакаў студэнты Смальянаў і Варганава. Студэнтка таго-ж курса Саковіч здала экзамен па англійскай мове за II курс на «нездавальняюча» і, вядома, не падрыхтавала ні адной старонкі за III курс.

У справе вывучэння замежных моў вялікую ролю адыгрывае кабінет замежных моў, дзе студэнты маглі-б знайсці усе неабходныя ім дапаможнікі. Аднак справа з кабінетам абстаіць не зусім добра. Кабінет, што знаходзіцца у біякорпусе, амаль заўсёды заняты пад вучэбныя заняткі. Кабінет, што знаходзіцца на юрфаку, абслугоўвае толькі студэнтаў юрфака і гістфака. Неабходна арганізаваць адзін кабінет замест двух, з тым, каб ён працаваў у дзве змены і не займаўся пад вучэбныя заняткі.

Кабінет неабходны і для таго, каб выкладчыкам было дзе прымаць неаўдыторнае чытанне. А да гэтага часу заняткі праводзяцца ў розных месцах, выпадкова—ля акна, у дэканаце і г. д. Акрамя таго кабінет неабходны для правядзення розных мерапрыемстваў — пасяджэнняў гурткоў, правядзення кансультацый і г. д.

С. ДОРСКІ,
заг. кафедры англійскай мовы.

ПАРАДЫ СТУДЭНТУ-ФІЛОЛАГУ

АБ КУРСАВЫХ РАБОТАХ

1. ЗМЕСТ РАБОТЫ

Курсавая работа дае студэнту першапачатковыя навыкі самастойнай даследчай работы па мове.

Коратка аб змесце і плане курсавой работы.

У курсавую работу павінны ўвайсці два асноўныя раздзелы: абагульненне і выклад прачытанай па данаму пытанню тэарэтычнай літаратуры, аналіз і апісанне самастойна сабранага фактычнага матэрыялу.

Што-ж трэба разумець пад аналізам і абагульненнем самастойна сабранага матэрыялу? Гэта значыць, што калі тэма курсавой работы звязана з якой-небудзь канкрэтнай з'явай граматычнага ладу, слоўнікавага складу або гукавой сістэмы рускай мовы, то ў ёй павінны абавязкова заключацца элементы самастойнага даследавання гэтай з'явы ў мове.

Напрыклад, аўтар курсавой работы на тэму: «Сінонімы ў сучаснай рускай мове, іх тыпы і стылістычныя функцыі» не можа і не павінен абмяжоўвацца агульным вызначэннем сінонімаў і выкладам асноўных пунктаў гледжання у рускай лінгвістычнай літаратуры па данаму пытанню. У рабоце на гэтую тэму абавязкова павінны быць прыклады сінонімаў, самастойна выбраныя аўтарам з якога-небудзь літаратурна-мастацкага тэксту.

2. ПЛАН РАБОТЫ

Пяройдзем да плана курсавой работы.

У адпаведнасці з агульнымі прынцыпамі пабудовы курсавой работы агульны план павінен складацца: з уводзін, асноўнай часткі і заключэння. Ва ўводзінах выкладаюцца усе асноўныя тэарэтычныя пытанні, звязаныя з данай тэмай.

Асноўная частка работы, як ужо гаварылася, ідзе непасрэдна за ўводзінамі. Гэтая частка можа складацца з аднаго раздзела, або, у залежнасці ад волі аўтара і характару матэрыяла, двух—трох невялікіх раздзельчыкаў. Напрыклад, у курсавой рабоце «Сінонімы у сучаснай рускай літаратурнай мове, іх тыпы і функцыі» можа быць два раздзелы: першы будзе прысвечан стылістычным сінонімам, другі—зместавым сінонімам

Але незалежна ад таго, мае асноўная частка работы адзін або два раздзелы, неабходна дабіцца дакладнай арганізацыі матэрыялу і унутры раздзелаў. Трэба заўсёды памятаць аб тым, што адной з важнейшых якасцей курсавой работы з'яўляецца чоткае і стройнае размеркаванне матэрыялу. Каб дасягнуць такой стройнасці, трэба унутры кожнага раздзела вылучыць асобныя параграфы. Кожны параграф павінен мець асобнае абазначэнне, падзагаловак і г. д.

План асобных раздзелаў звычайна залежыць ад тэмы і матэрыялу. Напрыклад, у курсавой рабоце, прысвечанай змяненням у слоўнікавым складзе рускай літаратурнай мовы ў совецкую эпоху, план асноўнай часткі можа выглядаць прыкладна так: а) словы, якія вышлі з масавага ужывання у сувязі з перабудовай грамадскага і эканамічнага жыцця у нашай краіне; б) новыя словы, утвораныя на аснове словаўтваральных сродкаў рускай мовы (г. зн. яе унутраных рэсурсаў); новая інтэрнацыянальная лексіка; пераасэнсаванне старых слоў як адзін з шляхоў узбагачэння слоўнікавага складу рускай літаратурнай мовы; складанаскарочаныя словы (абрэвіятуры); новыя выразы совецкай эпохі.

Задача аўтара курсавой работы будзе заключацца ў тым, каб напоўніць кожны пункт гэтай схемы уласным ілюстратыўным матэрыялам. І не толькі ў гэтым. Вывучэнне сінонімаў у выбраным літаратурна-мастацкім тэксце можа выявіць індывідуальныя асаблівасці ужывання сінонімаў тым або іншым пісьменнікам, што таксама павінна знайсці адлюстраванне ў курсавой рабоце.

Мэта заключэння—даць у найбольш сціслым выглядзе асноўныя вывады работы. Напрыклад, у заключэнні па рабоце аб новай лексіцы совецкай эпохі можна указаць, якія спосабы утварэння новых слоў найбольш прадуктыўныя ў совецкую эпоху, коратка сфармуляваць значэнне новай лексікі ў слоўнікавым складзе рускай літаратурнай мовы. У заключэнні да работы аб значэннях роднага склону можна коратка пералічыць вылучаемыя ў рабоце значэнні гэтага склону, указаць, якія іменна значэнні сустракаюцца часцей за усё і г. д.

Работа над курсавой тэмай павінна пачынацца з папярэдняга азнаямлення з тэарэтычнай літаратурай па данаму пытанню. Знаёмства з літаратурай уводзіць у кола пытанняў, звязаных з выбранай тэмаі, палягчае збор фактычнага матэрыялу (будзе больш відаць, што іменна трэба шукаць у літаратурна-мастацкім тэксце). Наступны этап работы—збор фактычнага матэрыялу. Выбар прыкладаў з літаратурна-мастацкага тэксту, слоўніка, газетнага матэрыялу вядзецца перш-на-перш у напрамку выбранай тэмы, але пакуль што без усялякай сістэматызацыі. Тэкст прачытваецца спачатку і да канца, у працэсе чытання выпісваюцца усе прыклады, якія маюць адносіны да тэмы работы. Кожны прыклад выпісваецца у кантэксце, г. зн. у суправаджэнні абкружаючых слоў. Патрэбнае слова павінна быць падкрэслена або выдзелена якім-небудзь чынам.

Калі накапляецца дастатковая колькасць фактычнага матэрыялу, можна пачаць яго распрацоўку і сістэматызацыю. Гатовыя карткі раскладваюцца па таму або іншаму прынцыпу (па тыпах сінонімаў, значэннях прыменнага роднага склону і г. д.).

3. АФАРМЛЕННЕ

Важную ролю ў працэсе выканання курсавой работы адыгрывае яе літаратурнае афармленне. Трэба імкнуцца выкласці курсавую работу простай выразнай мовай, пазбегнуць доўгіх і заблытаных сказаў, няправільных дапасаванняў, таўталагічных зваротаў.

Вельмі важным момантам у афармленні курсавой работы з'яўляецца ўжыванне цытат, спасылкі на іншых аўтараў. Трэба наогул пазбягаць залішніх цытат. Але ўсе зробленыя ў тэксце работы зноскі і спасылкі павінны быць адпаведным чынам аформлены. Усё тое, што аўтар запазычае з літаратуры, няхай гэта будзе цэлая вытрымка з чужой працы або чыя-небудзь думка, павінна адзначацца адпаведнай зноскай.

Прыведзенымі прыкладамі, вядома, не вычэрпваюцца ўсе магчымыя варыянты у пабудове асноўнай часткі курсавой работы. Аўтар можа праявіць тут і сваю індывідуальнасць і творчую ініцыятыву. Але агульныя прынцыпы павінны застацца прыблізна такімі-ж самымі.

Б. І. КАСОЎСКІ,
дацэнт.

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ

Да сустрэчы ў Мінску!

Дружба стралкоу нашага універсітэта і Маскоускага нафтавага інстытута імя Губкіна пачалася з мінулага года, калі студэнты-нафтавікі прыязджалі да нас у Мінск на таварыскую сустрэчу. Спаборніцтва з вялікай перавагай выйгралі госці.

Візіт у адказ стралкі універсітэта правялі у час зімовых канікул. Масквічы сустрэлі нас вельмі ветліва. Студэнты інстытута вадзілі нас у Крэмль. Разам з імі мы пабывалі у маўзалеі Леніна і Сталіна, наведалі Трэцякоускую галерэю і высотны будынак МДУ імя Ламаносава, адкуль любаваліся велічнай панарамай Масквы.

Спаборніцтвы пачаліся у ціры інстытута 2 лютага. Цір інстытута—50-мятровы, двухпавярховы, на 8 стралкоу. Ён добра ацеплены, мае стралковы клас і выкладчыцкую. Зроблены сілуэтныя мішэні для стральбы з пісталетау. У ціры чыста і утульна.

За каманду інстытута выступалі вядомыя майстры меткага агню, чэмпіёны ДТСААФ Эпінбайм, Ніязау, Аверын. Яны і забяспечылі сваёй камандзе першае месца у гэтым відзе спаборніцтвау. Нядрэнны вынік паказау Яніс Эпінбайм (583 ачкі). Лепшым сярод нашых стралкоу быу Леу Кабановіч (564 ачкі).

У другі дзень нашы дзяўчаты, сярод якіх добрым вынікам парадавала майстар спорту Іна Загорская, узялі першынства над дзяучатамі інстытута. Лік стау нічыйным 1:1.

Трэці дзень павінен быу выявіць пераможца. Многія удзельнікі вельмі хваляваліся і выступалі ніжэй сваіх магчымасцей. Асабліва гэта было прыкметна у нашай мужчынскай камандзе. Дзяўчаты выступалі рауней: у практыкаванні 3x25 па стральбе з пісталета яны зноу перамаглі гаспадароў спаборніцтвау. Лік стаў 2:1 у нашу карысць. Але вечарам мужчынская каманда ў стральбе з пісталета на 50 метрау зноу прайграла вопытным майстрам. Лепшы вынік быу у Яніса Эпінбайма (147). Нават лепшы сярод нашых стралкоу Леў Кабановіч выбіу на 1 ачко менш за горшага стралка нафтавікоў. Агульны лік сустрэчы стаў нічыйным. Але каманда нафтавага інстытута мела агульную суму ачкоў на 198 больш. Па гэтай прычыне першынство засталося за масквічамі.

Перамога студэнтаў-нафтавікоу, бясспрэчна, не выпадковая. Гэта—вопытныя стралкі, неаднаразовыя удзельнікі Усесаюзных спаборніцтваў. Большасць з іх уваходзяць у склад зборнай каманды ДТСААФ Савецкага Саюза. Нашы-ж стралкі у большасці сваёй маладыя, не маюць такога вопыту. У спаборніцтвах яны хваляваліся і паказвалі вынікі значна ніжэйшыя, чым на трэніроўках. Таму неабходна больш праводзіць таварыскіх сустрэч з лепшымі камандамі ВНУ Мінска і спартыуных таварыствау.

Цёпла праводзілі нас масквічы.

— Да сустрэчы ў Мінску, сябры!

В. С. ХРЭНАЎ.

НОВЫЯ ВЕРШЫ А. ВЯРЦІНСКАГА

СВЯШЧЭННАЯ ЗЯМЛЯ

Святочная свежасць на вуліцах Дэлі.
Палац прэзідэнцкі.
Раскошны пакой
Адкрыты для ўсіх, каб усе глядзелі
Дары—сімвал дружбы людской.
Ідуць сюды клеркі, ідуць сяляне,
Ідуць студэнты і рабочы люд.
Ідуць—а у сэрцах іх хваляванне,
Прыходзяць—і шапкі здымаюць тут.
О, дружаць індыйцы верна і шчыра.
І сёння яны пакланіцца прышлі
Яшчэ небывалым сувенірам,—
Са слаўнай савецкай зямлі.
Глядзяць з захапленнем на дзіўную вазу,
Тканіны узорныя вабяць іх.
Праходзяць далей—і неяк адразу
На усё забываюць, змаўкаюць уміг.
У вочы кідаецца нешта такое,
Што ўбачыш—і у сэрцы тваім перабой.
Што ўбачыш—і у сэрцы няма спакоя—
Каробачка простая з зямлёй.
З зямлёй, сталінградскай далёкай зямлёю
Стаіць на узвышэнні яна.
Прыціхлі індыйцы перад ёю,
Узрушаныя спауна.
Прыціхлі, не, гэта не тое слова.
Пагляды іх цёмных вачэй
Успыхнулі неяк трывожна—сурова,
І з кожнай мінутай ярчэй і ярчэй.
У гэтых паглядах—і святасць пашаны,
І удзячнасці вернай парыу
Да тых, хто калісьці самааддана
За шчасце сваю кроў праліў.
Прыгледзішся—здасца, што кроплі крыві той
Цямнеюць у шэрым камочку зямлі...
Глядзяць індыйцы з пашанай адкрытай,
Глядзяць, адыходзячы, здалі.
І поўняцца сэрцы любоўю брацкай
Да рускіх, да слаўнай народнай сям'і...
...Вось так-бы па жменьцы зямлі сталінградскай
Раскінуць па усёй неабдымнай зямлі.
Раскінуць усюды, дзе толькі ёсць людзі.
Ідзіце, глядзіце—малы і стары!
Хай гэта зямля вам сэрцы будзіць,
Вялікую праўду хай азарыць.
І як паломнікі калісь у Меку,
Нібыта святую, ішлі,
Хай чалавек за чалавекам
Ідуць да свяшчэннай зямлі.
І будзе яна адкрываць ім вочы,
Заслоненыя ілжой,
І пойдуць людзі дамоў аднойчы
З прасветленаю душой.
Яны зразумеюць верна і шчыра,
Дзе праўда, а дзе мана,
Хто хоча людзям шчасця і міру,
А каму—патрэбна вайна.

МАЦІ ЧАКАЕ СЫНА

Стракоча сарока, стракоча.
Аб чым расказаць яна хоча,
Другім, можа быць, і няўцям.
А маці? О, ведае маці,
Аб чым гэта птушка на хаце
Шчабеча—быць скора гасцям.
Другі дзень стракоча сарока.
Пралегла дарога шырока,
Пабегла дарога далёка.
Далёка—за сінюю даль.
І маці падоўгу з парогу
Маўкліва глядзіць на дарогу,
Прагледзела вочы амаль.
Чакае усё маці сына:
— Калі-ж прыдзе стрэчы часіна?
Хутчэй прыязджай, дарагі!
Ты-ж знаеш, які падам рана
Я чай табе з мятай духмянай,
Якія спяку пірагі...
А нейдзе на тую-ж дарогу
З глыбокай сардэчнай трывогай
Дзявочыя вочы глядзяць.
І у іх—то надзеі іскрынка,
То горкага суму слязінка.
Не можа яна не чакаць.
Дзень трэці стракоча сарока.
Пралегла дарога шырока.
Пабегла дарога далёка.
Сын едзе дарогаю той.
Чакае усё маці сына,
І хлопца чакае дзяучына.
Куды-ж раней пойдзеш, хлапчына,—
Да маці, ці любай сваёй?

НЕ ЛЮБЛЮ АДЗІНОТУ І ЦІШ...

Не люблю адзіноту і ціш.
Пасядзіш у цішы бязлюднай,
Паглядзіш навокал, памаўчыш,—
Нават здасца і праца нуднай.
Локця друга табе не стае,
Нехапае сяброўскай парады,
Нехапае і шчырай спагады.
З кім падзеліш сумненні свае?
Мне такое жыццё падавай,
Каб кіпела яно цераз край,
Каб я чуў яго подых гарачы!
Я хачу быць сярод людзей,
Хачу слухаць шчэбет дзяцей,
Слухаць шопат любві юначай.
Тады—спорыцца праца мая,
Тады—стомы не ведаю я.
Не люблю адзіноту і ціш.
Вокны насцеж—дзень добры, вятры!
Дзверы насцеж—заходзьце, сябры!
Ну, хадзі-ка на рукі, малыш...

ФІЗКУЛЬТУРА І СПОРТ

Спартыўны дзённік

У час зімовых канікул у Брэсце праходзіла зімовае першынство Беларусі па лёгкай атлетыцы. Выдатнага выніку у гэтых спаборніцтвах дабіуся студэнт II курса хімічнага факультэта Леанід Станішэўскі. Ён стау чэмпіёнам рэспублікі па прыжках у даўжыню. Яго вынік (6,81 метра)—новы рэкорд універсітэта, значна вышэй за нарматыў другога разраду.

* * *

З 9 па 15 лютага у спартыўнай зале стадыёна «Дынамо» праходзіла зімовае першынство рэспублікі па валейболу. У першынстве прымалі удзел зборныя каманды абласцей і спартыуных ведамствау. За другую каманду «Буравесніка» ігралі валейбалісты універсітэта.

* * *

2 сакавіка ў клубе імя Дзяржынскага будзе праведзен вялікі спартыўны вечар моладзі універсітэта, прысвечаны Спартакіядзе народаў СССР.

* * *

За перыяд зімовых канікул значна папоўнілася лыжная база ўніверсітэта. Набыта 75 пар лыж.

* * *

13 лютага пачнецца першынство універсітэта па шахматах.

Усяго у другім семестры намечана правесці больш 60 спартыуных мерапрыемстваў. Гэта роўна колькасці спаборніцтвау за ўвесь 1954—1955 навучальны год.

* * *

Пачаліся спаборніцтвы на асабістае першынство універсітэта па шахматах. У спаборніцтвах удзельнічаюць пяць першаразраднікаў, чатыры шахматысты другога разраду і пяць—трэцяга.

Адбыуся першы тур. Дземянцей выйграў у Зубовіча, Рудак у Стругала, Зузаў у Прамкоўскага. Астатнія партыі адкладзены.

ПА СЛЯДАХ НАШЫХ ВЫСТУПЛЕННЯЎ

„Гісторыя адкрыцця пральні“

Матэрыял пад такім загалоўкам змешчан у № 1 нашай газеты. У ім расказвалася аб гісторыі адкрыцця пральні, аб тым, што і пасля яе «адкрыцця» студэнты не маюць магчымасці сціраць бялізну, таму што ў пакоі, адведзеным для сціркі бялізны, няма гарачай вады, тазікаў.

Прарэктар універсітэта па адміністратыўна-гаспадарчай рабоце тав. Бярэзін паведаміў рэдакцыі, што ў сучасны момант вядуцца работы па мантажу катла для падачы гарачай вады ў памяшканне, адведзенае для сціркі бялізны. Тазікі знаходзяцца ў каменданта інтэрната. Для сушкі бялізны адведзен асобны пакой.

НАШ КАЛЯНДАР

ВЯЛІКІ РУСКІ ПІСЬМЕННІК

(ДА 75-ГОДДЗЯ З ДНЯ СМЕРЦІ Ф. М. ДАСТАЕЎСКАГА)

9 лютага савецкая грамадскасць і усе прагрэсіўныя людзі свету адзначалі 75 год з дня смерці вялікага рускага пісьменніка Ф. М. Дастаеўскага.

У творчай спадчыне Дастаеўскага знайшлі сваё праўдзівае рэалістычнае адлюстраванне многія характэрныя бакі сучаснага яму жыцця дарэвалюцыйнай Расіі. Прытрымліваючыся лепшых традыцый рускай класічнай літаратуры, ён з вялікай сілай выкрывау памешчыцка-буржуазнае грамадства, яго звярыную мараль і з вялікім болем і гневам гаварыў аб пакутах уніжанага, прыгнечанага і абяздоленага чалавека.

А. М. Горкі сказаў аб Дастаеўскім на Першым з'ездзе савецкіх пісьменнікаў: «Геніяльнасць Дастаеўскага бясспрэчна, па сіле выяўленчасці яго талент роўны можа быць толькі Шэкспіру».

Але ў той-жа час Горкі указваў на глыбокія супярэчнасці ў творчасці і светапоглядзе Дастаеўскага, які прайшоў складаны шлях мастака і чалавека.

Ідэйны саюзнік і паслядоўнік Белінскага ў маладосці, ён адыходзіць пасля ад вызваленчага руху і спрабуе абгрунтаваць свае пазіцыі, вылучаючы рэакцыйныя тэорыі «выратавання чалавецтва», адмаўляючыся ад рэальнай барацьбы за перабудову эксплуататарскага грамадства.

Першы твор пісьменніка, які зрабіў яго вядомым, — аповесць «Бедныя людзі». Адзначыўшы ў аповесці «талент незвычайны і самабытны», Белінскі указваў на тое, што яна з'яўляецца прамым прадаўжэннем гогалеўскай лініі ў рускай літаратуры і народжана у русле ідэй натуральнай школы.

З 1847 г. Дастаеўскі уступае у гурток Петрашэўскага; гэта быў натуральны крок у біяграфіі маладога пісьменніка, які адчуў палонны уплыў Белінскага, узняўшы голас у абарону абяздоленага люду. У гуртку Петрашэўскага аб'ядноўваліся прадстаўнікі перадавой рускай інтэлігенцыі. Светапогляд петрашэўцаў фарміраваўся пад непасрэдным уплывам філасофскіх ідэй Пушкіна, Герцэна, Белінскага і прагрэсіўных мысліцеляў і пісьменнікаў Захаду.

На адной з «пятніц» Петрашэўскага Дастаеўскі, прымаючы удзел у сходзе, чытае нелегальны рэвалюцыйны дакумент эпохі—«Пісьмо Белінскага да Гогаля».

Самадзяржаўе жорстка расправілася з петрашэўцамі, вынесшы смяротны прыгавор дваццаці аднаму удзельніку гуртка. 22 снежня 1849 г. Дастаеўскі ў ліку іншых прыгавораных да расстрэлу, у белым балахоне смяротніка і каўпаку, насунутым на вочы, чакаў пакарання. У апошнюю мінуту, калі салдаты ўжо ўзялі ружжы на прыцэл, было аб'яўлена аб «міласці цара»—замене смяротнага прыгавору катаргай.

Толькі у 1859 годзе пісьменнік атрымлівае дазвол жыць у Пецярбургу і вяртаецца да літаратурнай работы. Гады катаргі, зносіны з людзьмі з народа яшчэ больш паглыбляюць у свядомасці Дастаеўскага яго спачуванне да прыгнечанага чалавека. У той-жа час, надломлены і хворы, ён адчувае расчараванне ў ідэях утапічнага сацыялізма, губляе веру ў рэвалюцыйныя магчымасці інтэлігенцыі, бачачы яе бяссілле перад самадзяржаўем. У яго творах цяпер пачынае адчувацца прапаведзь пакорлівасці і рэлігійнага змірэння, паяўляецца рэакцыйная ідэя своеасаблівага культа пакуты, пры дапамозе якога быццам ачышчаецца душа чалавека, якая вызваляецца ад свайго вечнага грэху.

Яшчэ ў ранніх творах Дастаеўскага, аповесцях 40-х гадоў «Двайнік», «Гаспадыня» Белінскі адзначыў рысы, якія з'яўляюцца чужымі гуманізму і рэалізму і супярэчаць лепшым традыцыям рускай літаратуры. Паказваючы тут прыніжанага чалавека, Дастаеўскі быццам-бы заўсёды жыве ў яго душы—побач са станоўчымі імкненнямі кожны з'яўляецца носьбітам эгаістычнага і злоснага пачатку.

Гэты памылковы погляд атрымлівае сваё далейшае развіццё ў творах Дастаеўскага, напісаных пасля вяртання з катаргі. Але шлях вялікага мастака Дастаеўскага надзвычай складаны. Выступаючы з рэакцыйнай праграмай у публіцыстычных артыкулах сваіх часопісаў «Время» і «Эпоха» ў 60-я гады, а пасля, у 70-я гады—у перыядычным выданні «Дневник писателя» рэдагуючы часопіс абарончага лагеру «Гражданин», Дастаеўскі вёў палеміку і ў мастацкіх творах з ідэямі вялікіх рэвалюцыянераў-дэмакратаў Чэрнышэўскага і Дабралюбава. Прыкладамі падзення таленту мастака з'яўляецца яго «лобавая атака» супраць сацыялізма ў «Запісках з падполля» і злосны пасквіль супраць рускіх рэвалюцыянераў—раман «Д'яблы».

Пасля аднаўлення літаратурнай дзейнасці Дастаеўскі зноў напружана працуе, адчуваючы пастаянную нястачу. Пасля няўдачы з выданнем часопіса, які закрылі з-за недахопу падпісчыкаў, Дастаеўскі, ужо вядомы аўтар вялікіх раманаў, літаральна «бяжыць», па ўласнаму прызнанню, за мяжу ад праследавання сваіх крэдытораў.

Уражанні ад жыцця за мяжой паслужылі матэрыялам для «Зімовых заметак аб летніх уражаннях» і увайшлі ў многія іншыя мастацкія і публіцыстычныя творы. З абурэннем гаворыць пісьменнік аб бесчалавечнасці буржуазнай цывілізацыі і маралі, аб упадку культуры ў Францыі, як выніку перамогі буржуазіі.

Першыя аповесці Дастаеўскага, напісаныя ім пасля вяртання з ссылкі—«Сяло Сцяпанчыкава і яго жыхары» і «Дзядзюшкін сон», у духу гогалеўскага гумару і сатыры паказвалі жыццё памешчыцкай сядзібы і правінцыяльнага горада. Услед за гэтымі апавяданнямі адзін за другім ствараюцца творы «Уніжаныя і зняважаныя», раман, які абагульняе асноўныя матывы ранніх апавяданняў Дастаеўскага з жыцця абяздоленых жыхароў вялікага горада; «Запіскі з мёртвага дома», кніга аб царскай катарзе, у якой пісьменнік паказвае духоўнае багацце рускага народа, высокае пачуццё справядлівасці і любві да радзімы, найбольш значны з усіх сацыяльных раманаў Дастаеўскага «Злачынства і пакаранне», раманы «Ідыёт», «Д'яблы», «Падлетак» і апошні раман «Браты Карамазавы», у якім знайшлі сваё увасабленне усе важнейшыя тэмы і праблемы творчасці пісьменніка. Гэты далёка няпоўны пералік твораў гаворыць аб вялікай рабоце думкі і творчага ўяўлення мастака, які мог глыбока памыляцца і тут-жа, як-бы ў спрэчках з самім сабой, выкрываць свае памылковыя палажэнні, пропаведзь змірэння і ачышчанай пакуты, жывымі карцінамі сацыяльных супярэчнасцей, ізабражэннем чалавека, які пакутуе і пратэстуе.

Па закліку Сусветнага Савета Міру усё прагрэсіўнае чалавецтва разам з савецкім народам ушаноўвае памяць вялікага рускага пісьменніка, які змог увабраць у сваю творчасць боль і пакуты людзей і з суровай праўдай расказваў аб іх жыцці ва уласніцкім грамадстве.

З. МЕЛКІХ,
кандыдат філалагічных навук.

Рэдактар А. ВОЛК.

Адрас рэдакцыі: Мінск, Універсітэцкі гарадок, біякорпус, пакой 62, тэл. 2-07-19

АТ 02929 Друкарня выдавецтва БДУ. Зак. 223, Тыраж 2000.